

דברי הכפר

ישראל במלחמה

'תמונה שווה 6 מיליון מילים'.
ועוד 1500

גיליון מס. 2810 * כג שבת תשפ"ד * 2 פברואר 2024
כפר הנשיא * עלון פנימי

עורכת: דורית צחור dorittb1963@gmail.com

מה שֶׁעָלִיו לֹא נָתַן לְצֶעֶק, עַל אֲדוֹתָיו יֵשׁ לְשִׁתָּק

1. ג'ורדנו ברונו היה קוסמולוג, משורר ופילוסוף איטלקי בתקופת הרנסאנס. ברונו הציג תפיסת יקום שונה מזו של הכנסייה הקתולית והתעמת רבות עם הכנסייה גם בנושאים תאולוגיים. בסופו של יום נחקר ועונה בידי האינקוויזיציה, הוכרז ככופר והוצא להורג בשריפה על המוקד בקאמפו די פיורי ב-17 בפברואר בשנת 1600. ג'ורדנו ברונו נחשב בעיני רבים כאדם הראשון שהקריב את חייו בשם המדע, או אולי בעצם בשמה של האמת.

2. צ'סלב מילוש כתב את שירו הידוע "קמפו דיפיורי" בעקבות שריפת גטו ורשה בידי הגרמנים. והוא קושר בסוף השיר את ג'ורדנו ברונו וקמפו די פיורי לגטו הבוער.

3. השיר של צ'סלב מילוש מהווה סמל נהדר לחברה החוגגת אדישות עולצת למעשי עוול המתרחשים בתוכה ועל ידה, ובעצם גם על כך שאי אפשר לחנוק באלימות את האמת. היא תמיד תגיח בעקשנות איכשהו ומתישהו מבין לסדקי החומות החונקות אותה ותבער באש גדולה של מרד ושחרור.

4. ועל הדרך גם רומז לכך שאולי כל חברה על פני הכדור האומלל הזה זקוקה באופן נואש למוקד ולמישהו שיבער עליו, ולאש שתפרוץ מן המוקד הזה בעתיד רחוק כלשהו. ואוי כמה שזה מבאס.

5. קמפו די פיורי | צ'סלב מילוש

ברומא, בקמפו די פיורי,
סלים של לימון ושל זית,
על המרצפת נתזי-יין
ורסיסי פרחים.
תגרנים עורמים על שלחן
פרות ים ורדים,
אשכולות ענבים כהים
מכסים פלמת אפרסק.

כאן, בפיכר הזאת
שרפו את ג'ורדנו ברונו,
התלין שלח אש במוקד
בקרב המון סקרני.
ואף שככה הלהבה
שוב נתמלאו מסבאות,
סלים של לימון ושל זית
נשאו תגרנים על ראשם.

זכרתי את קמפו די פיורי
בנרשה ליד הסחרחרת
בערב אביב שלו,
לצלילי המוסיקה העליזה.
את מטחי הירי בגטו
עמעם הלחם העליז
והתנשאו זוגות האוהבים
מעלה אל שמים שלווים.

לַעֲתִים נָשָׂא הָרוּחַ מִן הַבָּתִּים הַבּוֹעִרִים
 עֲפִיפּוֹנִים שְׁחוּרִים,
 הַחֲגִים בְּסַחֲרֶחֶת
 אֶת קָרְעֵיהֶם תִּפְשׂוּ בְּמַעוֹפָם.
 בְּדָרָה אֶת שְׁמֵלוֹת הַנְּעוּרוֹת
 רוּחַ זֶה מִבָּתִּים בּוֹעִרִים,
 צַחֲקוּ הַמוֹנִים עֲלֵיזִים
 בְּיוֹם רֵאשׁוֹן וְרֵשָׁאִי יִפְהָפֶה.

מוֹסֵר הַשֶּׁכֶל שֶׁל מִישָׁהוּ, אוֹלִי, יִלְמַד מִכָּאן,
 שֶׁהַמוֹן וְרֵשָׁאִי אוֹ רוֹמָאִי
 סוֹחֵר, מְבַלָּה, אוֹהֵב
 בְּחֶלְפוֹ עַל פְּנֵי מוֹקֵדֵי הַיִּסּוּרִים.
 אַחֵר יִלְמַד מִכָּאן מוֹסֵר הַשֶּׁכֶל
 עַל חֲלוּפִיּוֹת מַעֲשֵׂי הָאָדָם,
 עַל הַשִּׁכְחָה שְׁגוּבֶרֶת
 עוֹד בְּטָרָם כְּבִתָּה הַלֵּהָבָה.

אוֹלָם אֲנִי אֵז הַרְהַרְתִּי
 בְּבִדְיוֹתֶם שֶׁל הָאוֹבְדִים
 בְּכָה, שִׁבְעֵלוֹת גְּלוּרְדָנוֹ
 עַל פְּגוּמֵי הַמוֹקֵד,
 לֹא נִמְצְאָה לוֹ בְּשִׁפְתֵי אָנוּשׁ
 מִלָּה וְלוֹ רַק אַחַת,
 לְהַפְנוּתָה אֶל הָאֲנוּשׁוֹת,
 אוֹתָהּ אָנוּשׁוֹת שְׁנוּתֶרֶת.

הֵם כָּבֵר אֲצוֹ לִגְמַע יוֹן,
 לְמַכֵּר כּוֹכְבֵי יָם לְבָנִים,
 סֵלִים שֶׁל לִימּוֹן וְשֶׁל זֵית
 נִשְׁאוּ בַּהֲמוּלָה עֲלִיזָה.
 וְהוּא כָּבֵר רַחֵק מֵהֶם,
 כָּבֵר חֲלָפוֹ דּוֹרֵי-דוֹרוֹת,
 וְהֵם חִכּוֹ רַק רָגַע
 עַד יַעַל בְּלֵהָבָה.

וְאֵלֶּה הָאוֹבָדִים, הַבּוֹדִידִים,
 הַנִּשְׁכָּחִים כְּכֹר מִלֵּב הָעוֹלָם,
 שֶׁתִּנּוּ הַפֶּכֶה זָרָה לָהֶם
 כִּשְׁפַת כּוֹכֵב לָכֶת קִדְמוֹן,
 עַד הֶכֶל יִהְיֶה לְאַגָּדָה
 וְאִזּוּ מִקֵּץ שָׁנִים רַבּוֹת
 בְּקִמְפוֹ דִּי פִיּוּרֵי חֲדָשׁ
 מְרַד יִצִּית דְּבַר הַמְּשׁוֹרֵר.
 תִּרְגַּם אוֹתוֹ יִפֶּה מֵאוֹד דּוֹד וַיִּנְפֹּלד

חומת אש | או איך נפיל את חותמה שבלב

1. פריצת המכשול "הבלתי ניתן לחדירה" שלפי כוונת הוגיו ויוצרו אמור היה למנוע פריצה מכיוון רצועת עזה ליישובי העוטף בשבעה באוקטובר, הולידה בי את הצורך לברר מאיפה בא לנו הצורך הזה להתעטף בחומות בלתי ניתנות לחדירה שנפרצות ככה בקלי קלות. ובכן אומר זאת כך יונית, יש לי כמה תשובות, לא בדיוק מחקריות, אך ללא ספק בעלות בסיס תרבותי די מוצק.
2. ויאמר אלו רץ דבר אל הנער הלז לאמר: פרזות תשב ירושלם, מרב אדם ובהמה בתוכה. ואני אהיה לה נאם יהוה חומת אש סביב; ולקבד אהיה בתוכה. (זכריה פרק ב)
3. ואני אהיה לה נאם יהוה חומת אש סביב – רק תדמיינו לעצמכם את התמונה. תושבי ירושלים ישכנו בעירם לבטח כשהם מוקפים בחומת אש שמייצר למענם המדען הראשי, אלוהים. חשוב לזכור שגם נהר הסמבטיון האגדי שאל עברו השני השליך יהוה את עשרת שבטי ישראל, גם הוא סוג של חומה בלתי ניתנת לפריצה. עובדה ידועה היא שהם לא חזרו משם עד היום.
4. ובכן אלוהים היה הראשון להמציא את חומת האש. חומת אש (firewall) הינה מערכת שמגינה על המחשב מפני חורשי רעות שמנסים לחדור אליו מבחוץ. בהיותה חיץ בלתי עביר, חומת האש יכולה למנוע חדירה של התקשרויות זדוניות, כמו ניסיון לגרום להתפשטות של וירוס, המגיע מחוץ לרשת המוגנת כדי לחבל בה.
5. יש אנשים, שסובלים מבעיה שנקראת אגורפוביה. כלומר פחד מפני מקומות פתוחים, או כמו שכתוב בזכריה מ"מצב של פרזות". היום מתברר שהתכונה הזאת משותפת גם לאלוהי ישראל ולנשיאים מסוימים בארה"ב. הפחד לא להיות מוגן מאפיין את המין האנושי, ומנהיגים מתוחכמים יודעים להשתמש בו כדי לשלוט בבני אדם.
6. נשיא ארה"ב לשעבר דונלד טראמפ חתם בזמנו על צו שמורה לבנות חומה "בלתי עבירה/חדירה" בגבול ארה"ב מקסיקו, וראש ממשלת ישראל מחא כף לו והצהיר בכך שהוא היה הראשון לזהות את יתרונות החומה והאפקט שישנו לה על נתינים נשלטים.
7. אלוהי זכריה הוא אל כסנופובי הפוחד ממקומות פתוחים. החומה איננה למען בני האדם אלא למען האל, ולקבד אהיה בתוכה. החומה מדגישה את כבודו של האל וגם של המנהיג המטורף שבונה אותה כדי לשכון בתוכה. ועכשיו לך תפיל את החומה.

8. במחזהו של הרצל "הגטו החדש", מדבר הרצל על חומות הגטו ומחיר ההשתחררות מהן. אחת הדמויות במחזה אומרת "הפלנו את חומות הגטו שהיו סביבנו, אך איך נפיל את חותמן שבלב."

9. והשאלה שלו מהדהדת עד עצם היום ועד בכלל כשאלה קיומית גדולה: הפלנו את חומות הגטו אך איך נפיל את חותמן שבלב. באמת איך?

**פינת הקריקטורה השבועית: הקריקטורה באה לעולם לפני שבוע כאשר נפלו
בעזה 24 לוחמים ביממה אחת**

• בוץ

גשם וגשם וגשם בלי סוף.

גשם בגן, וגשם ברחוב.

קר ורטב.

לא טוב.

ולי יש נזלת,

ואני משתעלת,

מאד לא טוב.

כך מתחיל שירה של מרים ילן שטקליס, כלת פרס ישראל לספרות ילדים. זהו שיר שאני זוכרת מהגן או מכתה א'. ובכל שנה כשמגיע רצף של ימי גשם כבד, אני מזמזמת בראשי: גשם וגשם וגשם בלי סוף...

אבל מרים ילן שטקליס לא כותבת על הבוץ! הבוץ הנורא. בדרך כלל אצלנו הבוץ הוא שחור, אבל בימים אלה כשכל הדרכים חפורות ומכוסות למחצה, הגשם הוא בצבע חום בהיר ואין מקום להניח כף רגל במקום נקי ויבש.

ואם מדברים על בוץ, ובימים אלה של מלחמה אין מפלט מלחשוב כל הזמן על החיילים שלנו שממשיכים ללחום בבוץ של עזה. זה עדיין לא הבוץ של לבנון, אבל אני מקווה שלא נתקרב למצב זה. אז אם יש לי נזלת ואני משתעלת, עדיין אסור להתלונן, כי החיילים במצב הרבה יותר גרוע, ומי יודע מה מצב החטופים.

• קפה בוך ועוד

ואם מדברים על בוך, זה מה שנהוג לאמר על הקפה שלנו בארץ: רוב הזמן הוא או הפוך או בוך, ואם הוא לא זה ולא זה אז הוא נס.

• המגף של רפי שיינגזיכט: (אני חוזרת על דברים שכתבתי בעבר, לכן, מי שמכיר, מי שזוכר, יכול עכשיו לדלג)

כשכתת "דרור" נכנסה לכתה א', זה לא קרה באחד בספטמבר, כי הבית שעבר שיפוץ, כמובן שלא היה מוכן. עברו חדשים וחצי – השיפוץ הסתיים, ובערב חגיגי אחד פתחנו את שנת הלימודים, כולל שינה במיטות בבית הכולל. באותו הערב התחילו לרדת גשמי זעף.

וכמו בשבוע שעבר הגשם נמשך ונמשך בלי סוף. יום נכנסתי לכתה ולמדנו בתוך הבית. כעבור שבועיים, נראה היה שמתחילה קצת הפוגה בגשם, והחלטתי שהגיע הזמן להוציא את הילדים לטיול. קצת כדי להפעיל את השרירים שכמעט התנוונו, גם כדי להוציא מרץ, ולנשום קצת אויר של החוץ. מינה סלע המטפלת האגדית, עזרה לילדים לנעול מגפיים, ויצאנו לדרך.

דמיינו לעצמכם את כל החלק המערבי של הקיבוץ: אחרי גן שקד, לכיוון השער, לא היה אף בניין, לא חדר האוכל "החדש", לא מחסן הבגדים/המפגש לא בית יהונתן.

אנחנו הולכים על הכביש, ולפתע מתחיל הגשם לרדת, מטר כבד. לא היה איפה להסתתר, חוץ מאשר בסככה של המוסך. הילדים התחילו לרוץ לכיוון הסככה, דרך השטח הבוצי שבינה לבין הכביש. תוך כמה שניות התחילו הילדים הקטנטנים לשקוע בבוץ, ולצרוח בכל הגרונות שלהם. הצעקות היו כה חזקות שהן הגיעו אל המפעל והחברים התחילו לרוץ החוצה, לחלץ את הילדים מהבוץ, ולהעביר אותם לכביש. ברגע שהיינו על קרקע מוצקה התחילו הילדים לרוץ אל הכתה. רפי שיינגזיכט נאלץ לרוץ חצי יחף, כי מגף אחד שלו נשאר תקוע בבוץ. אני חושבת שכשחפרו את תחנת הדלק עליה השלום, מצאו שם את המגף מספר 32.

עד כאן הסיפור על הגשם ההוא כשכתת "דרור" היו בכתה א'. ואני מזמינה את זקני הכתה לשלוח אלי את מה שהם זוכרים מהבוץ ההוא.

• אין לי שני מעונות פרטיים

אין לי שני מעונות פרטיים, האחד בירושלים והשני בקיסריה.

אין לי בריכת שחייה צמודה למעון שבקיסריה

אני גם לא ראש ממשלה

אולי אינני ראש ממשלה, כי לא היה עולה על דעתי, שתחזוקת הבריכה בביתי הפרטי, צריכה להיות ממומנת על ידי אזרחי המדינה המשלמים מיסים. בוודאי לא היה עולה על דעתי שהחלטה על כך צריכה להתקבל בשעה שמאות אלפי אזרחי המדינה הם או מפונים או משרתים במלחמה בשתי חזיתות, או גם וגם, ובשעה שכל כך הרבה בתים נהרסו נשרפו ונחרבו, ועוד אף אחד לא הבטיח לדיירי הבתים האלה שכל הנזקים יתוקנו.

אין לי שני מעונות פרטיים אבל יש לי ראש ממשלה...

אסיים בתפילה:

שיחזרו החטופים עכשיו!

שלא ייהרגו עוד חיילים, אזרחים, ובני אדם בכלל.

שכל הפצועים יחלימו וישובו לבתיהם, למשפחותיהם ולעבודתם. ושכל החיילים המשתחררים מן המלחמה עכשיו, יתחממו בסביבתם האוהבת והתומכת, ושתערב להם שנתם. שכל המשפחות יתאחדו עם יקיריהן השבים הביתה בהרבה אהבה.

שנצליח כולנו, המדינה כולה, וכל פרט ופרט בתוכנו, לעשות טוב למען אלה שנזקקים.

שישובו כל המפונים לבתיהם הבנויים והשלמים במהרה!

שתאיר לנו השמש, שיפרחו הפרחים, ושילבין מולנו החרמון.

שבת שלום

תמר וולפין

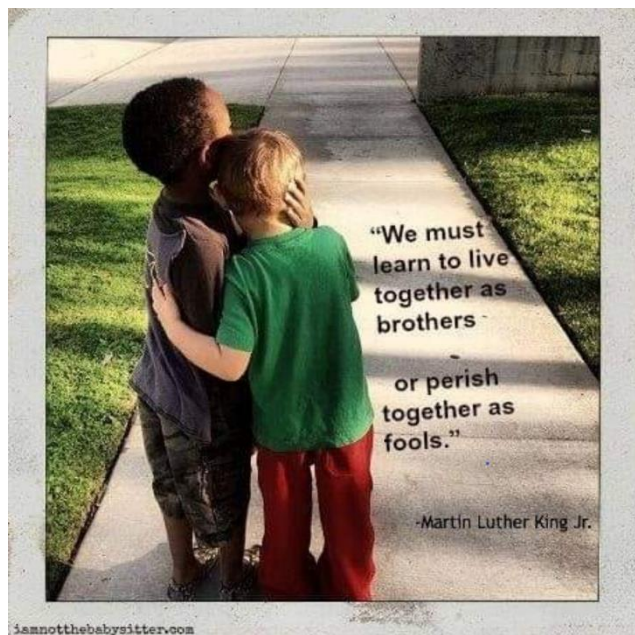

מזל טוב
ליסמין ופבל פורטנוי
להולדת הבת
אחות למאיה

אנו מאחלים לכם שפע של אושר,
שמחה, בריאות ונחת.

@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@

שירי מלחמת חרבות ברזל

השיר המשותף של אביב גפן ומיאה ליימברג, ששחררה מהשבי: "נפעמתי ממנה".

המוזיקאי שיתף פעולה עם ליימברג, שחזרה משבי חמאס, בשיר חדש בשם "זריחה שחורה" שמתאר את ההתמודדות עם אירועי המלחמה מאז 7 באוקטובר. "כשמיאה ליימברג חזרה עם בלה הכלבה על הידיים שלה זו הייתה תמונה איקונית שנצרכה בי", אמר גפן. "כשהבנתי שהיא מוזיקאית מירושלים לא יכולתי שלא לפנות אליה והיא מאוד הזדהתה עם השיר".

זריחה שחורה

מילים ולחן: אביב גפן

שביעי לאוקטובר עשרים ושלוש
ומאז סופרים ימים.

לא נחזור להיות אותם האנשים
התעוררנו פתאום לזריחה שחורה
לא היינו מוכנים מדרום עשן עלה מהבתים.

נערים נערות והמוות

שרדף למרחקים,

מחפשים את הכביש הראשי ואת אלוהים.

ילדים שהכרנו לבוקר

כבר לא ישחקו בחצר,

ומאז זה הולך איתנו ולא עוזב

וכלום לא עובר.

גרים בלילות ובוכים בימים

איזה יום זה אני לא זוכר.

הלב שהשחיר והבכי שמתגבר

ולחשוב שהיה לנו שקט מזמן שנלחמנו אחד בשני

האויב שראה איך אנחנו נפרדים.

חיילים דוהרים אל האופק לגבולות הבערים
 מאז גם אנחנו מרגישים שבורים
 מנהיגים מנסים להרגיע
 ואומרים שלא נוותר.
 ואני מחכה רק לראות עוד חטוף חוזר
 וכלום לא עובר

ילדים שהכרנו לבוקר
 כבר לא ישחקו בחצר
 ומאז זה הולך איתנו ולא עוזב
 וכלום לא עובר
 כלום לא עובר
 כלום לא עובר

2.2 אילן גינת

3.2 הילדה ברק

4.2 רננה חביבי
ליהי רוזנקרנץ

6.2 רוני לניאדו
כרם הלל שוורץ

7.2 גלית סולומון
גליל רוזנקרנץ

אבישי עומר

8.2 שילה אנטיס
מיטל גלוק

סיפור לשבת

מה שביקש הבעל אתמול בלילה

לאיש אחד נמאס מהמצב בו הוא צריך כל יום ללכת לעבודה בעוד אשתו נשארת כל היום בבית. זה ממש לא הוגן, שרק אני אהיה זה שעובד כל כך קשה! הייתי רוצה שפעם אחת היא תרגיש מה זה לצאת ולעבוד בחוץ... שתבין מה עובר עלי בעבודה הנוראית שלי!!

בלילה, לפני שהלך לישון התפלל לאלוהים: "או, אלוהים הכל יכול, בבקשה בבקשה עשה משהו שאני ואשתי נתחלף בתפקידים ולו רק ליום אחד! שהיא תוכל לחוות את מה שאני חווה כל יום! ואני אשאר בבית במקומה ואבלה את כל היום בנעימים"...!

עם תפילה זו על שפתיו שקע האיש בשינה עמוקה. אלוהים, רחום וחנון, ומשתדל למלא את בקשותיהם של מאמיניו איפה שאפשר דאג להחליף בין הבעל והאישה.. בבוקר, כשהתעורר הבעל, הוא מצא עצמו בגופה של אשתו, ואילו היא התעוררה בדמותו.

הבעל קם, הכין ארוחת בוקר, העיר את הילדים, הכין להם סנדוויצ'ים לבית הספר, דאג שיאכלו את ארוחת הבוקר שהכין להם, הסיע אותם לבית הספר, חזר הביתה ואסף כביסה מלולכלת מכל החדרים, שם מכונת כביסה ורץ לבנק למשוך כסף כדי לשלם את חשבונות הטלפון והחשמל. משם הלך לדואר, שילם את החשבונות, ומשם המשיך לסופרמרקט כדי לקנות מצרכים לארוחת הערב. חזר הביתה, סידר את המצרכים במזווה ובמקרר, והעביר את הכביסה למייבש.

כשגמר לנקות את קופסת החול של החתול ולרחוץ את הכלב, הייתה השעה כבר אחרי אחת בצהריים. הוא עלה לחדרי השינה וסידר את המיטות, שאב אבק וטאטא ושטף את רצפת המטבח. ניקה את בתי השימוש והאמבטיות, וקיפל את הכביסה שבינתיים כבר התייבשה ושם לכל אחד את הבגדים בארון.

אחר כך נהג מהר לבית הספר ולגן כדי להספיק להוציא את הילדים בזמן ולהסיעם הביתה. בדרך הביתה נאלץ להתערב בוויכוחים ביניהם ולהשתיק אותם, לגעור באחד להעניש את השני ולנחם את השלישי הבוכה. אחר כך ישב עם הילדים על שיעורי הבית שלהם, ובמקביל העמיד את קרש הגיהוץ והמגהץ כדי לגהץ את מה שיצא מהכביסה והיה זקוק לגיהוץ.

בערך בארבע וחצי, הוא התחיל לקלוף תפוחי אדמה לארוחת הערב ולשטוף ירקות להכנת הסלט. הוא ניקה את העוף והכין לו רוטב מתאים כדי להכניסו לתנור. אחרי ארוחת הערב הוא ניקה את השולחן, הכניס כלים למדיח, רחץ את הילדים והשכיב אותם לישון אחרי שסיפר לכל אחד מהם סיפור בנפרד. בעשר בלילה הוא כבר היה כל כך סחוט שבקושי הצליח לגרור את עצמו למקלחת ולמיטה. וגם בכך לא נגמר היום שלו, כי עוד ציפו ממנו לעשות אהבה, והוא לא התנגד והצליח לעבור גם את זה מבלי להשמיע אף תלונה.

למחרת בבוקר, איך שהוא התעורר ומצא את עצמו עדיין בגוף של האישה, פנה מיד לאלוהים בתחינה ואמר לו: "אלוהים היקר, תעזור לי. אני לא יודע מה חשבתי על אשתי לפני כן, אבל עכשיו שראיתי מה היא עוברת כל יום, אני מסיר את הכובע בפניה. רוצה לחזור להיות אני עצמי למרות כל הקשיים שיש לי בעבודה, כי זה כלום לעומת הקושי שלה יש כאן בבית. בבקשה תחליף בינינו שוב".

אלוהים, רחום וחנון, מוכן תמיד להיעתר לבקשות של מאמיניו, עד כמה שניתן, ענה לו: "בני, אני שמח שלמדת את השיעור שלך, ואני אשמח להחזיר את המצב לקדמותו. אבל אתה תצטרך לחכות תשעה חודשים, כי אתמול בלילה נכנסת להריון"...

